

Familie- og kulturkomiteen
Stortinget

Oslo, 6. mars 2026

Innspill til Representantforslag 110 S (2025-2026) om regelstyring av momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner

Naturvernforbundet takker for muligheten til å komme med innspill til representantforslaget om regelstyring av momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner.

Momskompensasjonsordningen er en viktig ordning for frivillige organisasjoner, og sikrer at frivilligheten ikke straffes ved en ekstra «skatt på frivillighet». Ordningen styrker handlingsrommet til både nasjonale organisasjoner, og fylkes- og lokallag i hele landet. Det er derfor viktig at ordningen er forutsigbar og rettferdig.

Naturvernforbundet støtter forslaget om regelstyring. Ordningen med momskompensasjon for frivillige organisasjoner ble innført i 2009, som en generell støtte (frie midler) til sektoren. Ordningen har bidratt til bedre rammevilkår, mer aktivitet og tryggere økonomiske rammer for frivilligheten. Samtidig har ordningen vært uforutsigbar, da den ikke har vært regelstyrt.

Regelstyring vil innebære at de frivillige organisasjonene får utbetalt det beløpet de har krav på i sin helhet, uten avkortning. I dag er ordningen avhengig av at det settes av nok midler i statsbudsjettet hvert år. Regelstyrt finansiering er det viktigste tiltaket for å styrke ordningen, og vil sikre forutsigbarhet og trygghet for frivilligheten. Regelstyring bør innføres gjennom at posten i statsbudsjettet som momskompensasjon bevilges over (kap. 315 post 70) gjøres om til en overslagsbevilgning, slik at vi sikrer fortsatt full momskompensasjon.

Dette vil også åpne for at forvaltningen kan forenkles og effektiviseres, ved at det ikke lenger er behov for å ferdigbehandle samtlige søknader før utbetaling. Med denne endringen vil det være mulig for lotteri- og stiftelsestilsynet, som forvalter ordningen, å behandle søknader og utbetale midler fortløpende. Dette vil være til fordel for både forvalter og for organisasjonene, som vil ha bedre likviditet gjennom året.

Vi viser til at regjeringen tidligere har satt som mål å «sørge for full og regelstyrt momskompensasjon på varer og tjenester for frivillige organisasjoner». Samtidig har åtte av de ni stortingspartiene vedtatt mål om regelstyring av momskompensasjonsordningen i sine partiprogrammer.

Vi viser ellers til innspillet sendt inn fra Frivillighet Norge, og stiller oss bak deres forslag om at komiteen vedtar følgende merknader til forslaget:

“Komiteen mener at regelstyrt finansiering av momskompensasjonsordningen skal sikre at ordningen dekker 100% kompensasjon for frivillige organisasjonene sine momsutgifter, basert på gjeldende forskrift. Innføring av regelstyrt finansiering skal ikke endre på organisasjonenes søknadsgrunnlag.”

“Komiteen viser til at nesten 25 000 organisasjonsledd fra et mangfold av organisasjoner i hele landet mottok momskompensasjon i 2025. En forutsetning for dette er at ordningen er enkel å søke på og at organisasjoner kan velge mellom forenklet og dokumentert søknadsmodell. Komiteen mener at dette skal videreføres ved innføring av regelstyrt finansiering.”

“Komiteen viser til at det er bred politisk enighet om frivillighetens betydning for fellesskap, inkludering, beredskap og demokratisk deltakelse. En sterk, mangfoldig og selvstendig frivillig sektor styrker dermed både motstandsdyktighet og tillit i samfunnet.”

“Komiteen viser til at samtidig som Norge ruster opp det militære forsvaret, må vi også sikre robuste rammebetingelser for frivillig sektor som et fundament for demokratisk beredskap. Forutsigbarhet og ansvarlige finansieringsmodeller er avgjørende for at organisasjonene kan opprettholde og utvikle sitt viktige arbeid.”

“Komiteen viser til at når utbetalinger til momskompensasjon har økt de siste årene skyldes dette i stor grad økt aktivitet i de frivillige organisasjonene. Dette er positivt for samfunnet og helt i tråd med momskompensasjonsordningens formål.”

“Komiteen viser til at formålet med ordningen er å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Økte kostnader til momskompensasjon vil derfor alltid komme som en følge av økt inntekt til staten gjennom innbetalt moms fra frivillige organisasjoner.

Vennlig hilsen
Simon Skjerven
Organisasjonsrådgiver
Naturvernforbundet